

PRESENTACIÓ D'AJUTS DE LA CÀTEDRA VMO DE VALORS

Jaume Fabregat

ETSEIB, Diagonal, 647, 08028 – Barcelona, Web page: <http://www.etseib.upc.edu>

jaime.fabregat@upc.edu

Iniciatives “motor de canvi”

En els enginyers, l'actitud té una ferma pesantor en l'exercici professional; ho diuen clarament aquells que els contracten. Convé, per tant, que la universitat valori també la seva contribució en la forja d'actituds, i s'hi inclini. Una millor disposició del subjecte cap al vessant esmentat demana que s'assoleixin aprenentatges específics i concrets, en un espai i un període determinats, però demana també aprenentatges de caràcter més espargit, estesos en el temps i introduïts transversalment. Havent comprovat que ni uns ni altres no es troben gaire presents en els plans d'estudi de les escoles d'enginyeria - on hi haurien de tenir (i de conservar) influència significant - te, doncs, valor, que es planifiqui una formació en actituds – i valors - de caire transversal, mereixent aquesta un indret en el si, i/o al cantó, del paper de les disciplines científiques i tècniques.

ENDESA – Escuela de Energía , FECSA- ENDESA i UPC fan possible la Càtedra VMO de Valors Humans a l'Enginyeria. La Càtedra desplega un ampli seguit d'actuacions, i entre elles s'hi troben aquelles que animen, a priori, o reconeixen, a posteriori, l'atenció als valors i a les actituds en les reflexions sobre l'enginyeria.

Es dona anyalment un premi a la millor tesis doctoral presentada en la que hi concorri una notable consideració dels valors humans en la pràctica científica o en l'enginyeria. No és indispensable que aquests valors constitueixin el nucli centra de la investigació, però sí és indispensable que, almenys, a la tesis s'aprecii una important atenció a vessants de caire humanístic, social i/o ètic emparats en l'entorn d'un nucli central científic –tecnològic .

La contribució va dirigida a doctors de qualsevol universitat espanyola, que hagin defensat la seva tesi doctoral en el curs acadèmic que acaba en l'any de la concessió. El reconeixement inclou una quantitat bruta de 3.600 € en concepte de premi, i una ajuda per a l'edició de la tesis (o d'un extracte) amb un import màxim de 2.400 €. La sol·licitud es fa mitjançant un escrit tramés a la Direcció de la Càtedra al qual s'hi ha d'incorporar un exemplar de la tesis en paper (amb un petit resum d'unes 5000 paraules), un breu currículum vitae, el nom de la universitat on s'ha fet la defensa (indicant els membres del tribunal i la qualificació) i un aval del director de la tesi.

Fer el jurat d'avaluació es tradueix en convocar al Sr. Anton Costas, President d'ENDESA -CATALUNYA, junt amb altres membres de prestigi del món universitari espanyol i un representant de la Comissió de Seguiment de la Càtedra. Com a secretari, amb veu i sense vot, hi actua el Director de la Càtedra. El premi es lliura a la UPC.

Bàsicament, més enllà de les tesis, la Càtedra anima, i dona reconeixements, a que es facin aportacions amb una alta, clara, transcendent i atractiva connexió (millor original) entre ciència i/o enginyeria i els valors, que afectin (o s'estimi que afectaran) a un nombre rellevant de persones diferents), amb un considerable volum de possibilitats de

transferència o adaptacions a altres entorns, amb un missatge clarament tramés. En aquest marc es pot inscriure el “Premio Victoriano Muñoz Oms Ciencia, ingeniería y valores” que FECSA-ENDESA / UPC / ENDESA Escuela de Energía atorguen.

Durant diversos anys, la Càtedra ha premiat “a posteriori” a participants en una convocatòria de PFCs. Ara en promou la seva futura realització. En el marc del seu treball d’atenció als valors a l’enginyeria i les actituds en sostenibilitat, fomenta que basant-se en una situació real de l’educació superior en enginyeria, aquesta s’identifiqui i analitzi, per després, sobre ella, elaborar el disseny d’un sistema per a que hi millori la consideració dels valors humans, cercant un sistema que sigui pràctic, de cost assumible i d’ús assidu, integrat i evolutiu. Des d’un vessant més general recolza també la realització de projectes que considerin corrents, integracions, recursos i vulnerabilitat, quant a sistemes de millora de l’atenció als valors en un centre on es formin tecnòlegs.

S’espera que la Càtedra doni també un suport complementari per a que es puguin portar a terme activitats d’estudiants en projectes de cooperació al desenvolupament presentats a altres convocatòries, en projectes que clarament sintonitzin amb la cerca activa d’un desenvolupament humà en persones amb greus dificultats, i en projectes que també apostin per una educació on els valors hi tinguin una presència explícita.

Es pretén obrir una convocatòria d’ajut a la cooperació internacional, amb èmfasi en la cooperació per al desenvolupament, per al professorat d’escoles d’enginyeria d’universitats espanyoles, de suport a la participació en cursos (de docent o d’assistent) – o al desplegament d’altres iniciatives. Les activitats ressenyades s’haurien de realitzar amb una universitat o ens vinculat a la matemàtica, les ciències experimentals i/o la tecnologia d’un altre estat. Encara que no amb exclusivitat, les ajudes es dirigirien a la cobertura de despeses de desplaçament.

Esperançats en una millora de les potencialitats del centre beneficiari i del propi centre emissor, en els seus papers de motors d’un desenvolupament sostenible en el seu vessant humà – social per a la comunitat en la que es troben inserits, aquests haurien de ser l’efecte principal previsible de les labors dutes a terme. Entre moltes altres, hi tindrien cabuda accions que tendissin a afavorir que des de l’enginyeria s’atengui als valors, a col·laborar amb que l’enginyer (o futur enginyer) adopti actituds apropiades, a patrocinar una consideració de l’ètica en l’exercici de les professions tècniques,...

Es requeriria que el professor visitant apliqués una dedicació en el país destinatari compartida amb persones del propi país. S’haurien de preveure garanties exemplificades de continuïtat de les accions i/o dels efectes, en el país receptor, i en el propi.

El docent hauria de presentar un document generat per la institució destinatària en el que constés l’interès de l’acció i es descrivís el programa inicial de treball previst. Es requeriria que hi hagués un compromís escrit en el que una autoritat de la institució destinatària indiqués que la despesa d’allotjament i dietes alimentaries del visitant fora assumida per la institució receptora.

L’ens “Càtedra VMO” (adreça de contacte: catedra.vmo@upc.edu) , amb moltes de les seves iniciatives, de les quals aquí només hi consten alguns exemples, vol ser un motor de canvi que contribueixi a processos de transformació positiva en el funcionament de la universitat.

